

Громадська організація
«Центр економічних досліджень та розвитку»

Збірник тез наукових робіт учасників
Міжнародної науково-практичної конференції

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
МІЖНАРОДНОГО
ЕКОНОМІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА:
ОЦІНКИ ТА СТРАТЕГІЇ**

Одеса
2015

УДК 339.92(063)
ББК 65.88я43
А 43

Матеріали друкуються в авторській редакції.

Редакція не завжди поділяє думку та погляди автора. Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, географічних назв, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

Відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права», при використанні наукових ідей та матеріалів цього збірника, посилання на авторів і видання є обов'язковим.

Актуальні проблеми міжнародного економічного співробітництва: оцінки та стратегії: збірник тез наукових робіт учасників Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 17-18 липня 2015 р.) / ГО «Центр економічних досліджень та розвитку». – О. : ЦЕДР, 2015. – 136 с.

Актуальные проблемы международного экономического сотрудничества: оценки и стратегии: сборник тезисов научных работ участников Международной научно-практической конференции (г. Одесса, 17-18 июля 2015 г.) / ОО «Центр экономических исследований и развития». – О. : ЦЭИР, 2015. – 136 с.

УДК 339.92(063)
ББК 65.88я43
А 43

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ

- Матюк Т. В.**
ОСВІТА ЯК СКЛАДОВА ЛЮДСЬКОГО,
КУЛЬТУРНОГО І СОЦІАЛЬНОГО КАПІТАЛУ 7
- Титенко О. А.**
ЗМІНА ПАРАДИГМИ ПОЛІТИКО-ЕКОНОМІЧНИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ ТА СУПЕРЕЧНОСТІ СПІВІСНУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ
ТА ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМ В ПОСТІНДУСТРІАЛЬНОМУ СУСПІЛЬСТВІ 8

СЕКЦІЯ 2. СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

- Брензович К. С.**
«ВТОМА ВІД РОЗШИРЕННЯ» ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ
ЯК СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИЙ ФЕНОМЕН 11
- Грибюк Д. В.**
УКРАЇНА НА МІЖНАРОДНОМУ РИНКУ
ЛІТАКІВ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ 13
- Запарована П. С.**
РОЗШИРЕННЯ РИНКОВИХ МОЖЛИВОСТЕЙ ІТ-КОМПАНІЇ 15
- Зеліч В. В.**
АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ ЗАКАРПАТТЯ ТА ЙОГО ОСОБЛИВОСТІ 17
- Кожухова Т. В.**
РОЛЬ ОФІЦІЙНОЇ ДОПОМОГИ РОЗВИТКУ
В ФІНАНСУВАННІ КРАЇН, ЩО РОЗВИВАЮТЬСЯ 20
- Романчук Ю. С., Кохан М. А.**
МОРАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ПІД ЧАС ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ 23
- Сокол К. М.**
СУЧАСНИЙ МАРКЕТИНГ В КОНТЕКСТІ
ВИХОДУ ІТ-КОМПАНІЇ НА СВІТОВИЙ РИНОК 24
- Стаканов Р. Д.**
ТЕНДЕНЦІЇ МІЖНАРОДНОЇ ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ ТА МІГРАЦІЙНОГО
РЕГУЛЮВАННЯ В ПІВДЕННО-СХІДНІЙ ЄВРОПІ ТА ЦЕНТРАЛЬНІЙ АЗІЇ 27
- Щава Р. П.**
АНАЛІЗ КРИТЕРІЇВ КОНВЕРГЕНЦІЇ І ФІСКАЛЬНИХ ПРАВИЛ
У СФЕРІ МІЖНАРОДНОГО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОПОДАТКУВАННЯ 28

СЕКЦІЯ 3. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

- Безп'ята І. В.**
ІНФОРМАЦІЙНО-КОНСУЛЬТАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ІНВЕСТИЦІЙ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ 31
- Бурик З. М.**
ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ СТАЛОГО
РОЗВИТКУ НА ЗАСАДАХ «ЗЕЛЕНОЇ» ЕКОНОМІКИ 32

Дутчак А. В. СУПЕРЕЧНОСТІ РЕФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОДАТКІВ	34
Котко О. К. ІННОВАЦІЙНІ ЕКОСИСТЕМИ В ІННОВАЦІЙНІЙ ПОЛІТИЦІ РЕГІОНУ	36
Куценко Т. Ф. ФІСКАЛЬНИЙ ПАКТ ЄС ТА НЕОБХІДНІСТЬ ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ МОДЕЛІ БЮДЖЕТНОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ	38
Кіндій М. В., Малиш Я. В. ПИТАННЯ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ПРО АВТОМОБІЛЬНИЙ ТРАНСПОРТ НА ЕТАПІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	40
Руда І. І. ПРОГРАМНО-ЦІЛЬОВИЙ МЕТОД РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ СФЕРИ РИТУАЛЬНИХ ПОСЛУГ	41

СЕКЦІЯ 4. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Бондаренко К. А. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РЕКЛАМНОГО РИНКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ КРИЗИ	43
Гребньова О. О. ВИЗНАЧЕННЯ ЦІЛЬОВИХ СЕГМЕНТІВ НА РИНКУ МЕРЕЖЕВИХ ЗАКЛАДІВ ГРОМАДСЬКОГО ХАРЧУВАННЯ	45
Гуляга Д. В. ЕЛЕКТРОННИЙ ФОРМАТ ЯК МОДИФІКАЦІЯ ПЕРІОДИЧНОГО ВИДАННЯ	48
Давидова О. Ю. ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ ТА ПЕРЕВАГИ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬСЯ ПІДПРИЄМСТВУ ВІД ЗАСТОСУВАННЯ КОНЦЕПЦІЇ TQM	49
Данилейчук Р. Б. ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ ПРОГРАМИ АНТИКРИЗОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	52
Журавлєва М. Б. НАПРАВЛЕННЯ ІССЛЕДОВАНИЙ ПРІДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В УКРАЇНІ	55
Журавльова М. Б. АНАЛІЗ ПЛАНОВИХ РІШЕНЬ НА МАЛИХ ТА СЕРЕДНІХ ПІДПРИЄМСТВАХ	57
Заярна А. Р. СТРАТЕГІЯ ЦІЛОВОГО МАРКЕТИНГУ КОМПАНІЇ	59
Ковбас І. М. МАРКЕТИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЯК ОСНОВА ЕФЕКТИВНОГО МАРКЕТИНГУ М'ЯСОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ	61
Козін О. Є. ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА АВТОТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ НА МІЖНАРОДНИХ РИНКАХ	63
Лисенко В. А. ЛОГІСТИЗАЦІЯ, ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	66
Лізягіна Д. С. ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ВИДАВНИЧО-ПОЛІГРАФІЧНОЇ ГАЛУЗІ	69
Маловичко С. В. ЕЛЕКТРОННИЙ МАРКЕТИНГ ЯК НАПРЯМ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ЕЛЕКТРОННОЮ ТОРГІВЛЕЮ ПІДПРИЄМСТВ	72

Мирко Г. Є. СПОСОБИ РОЗВИТКУ ПОЛІГРАФІЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	73
Неизвестна В. С. ФОРМУВАННЯ ІМІДЖЕВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВ РЕКРЕАЦІЙНОГО КОМПЛЕКСУ	75
Пасічник І. Ю. ТЕОРЕТИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПРОДУКЦІЇ НА ОСНОВІ МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ.....	77
Погоржевська І. А. РОЗРОБКА ПРОГРАМИ ЛОЯЛЬНОСТІ НА ПРИКЛАДІ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ «ДЖЕРОНІМО».....	80
Рахмачов І. С. УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ	82
Саранчук О. В. АКТУАЛЬНІ ШЛЯХИ ПРОСУВАННЯ СПОРТИВНИХ ПОСЛУГ НА СПОЖИВЧОМУ РИНКУ	84
Сявун І. М. ІНСТРУМЕНТИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ТОРГОВЕЛЬНОЇ СФЕРИ.....	86
Сіроткіна К. А. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ЗБУТОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	87
Слуцький А. П. ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ АСОРТИМЕНТНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВ НА РИНКУ ОРГТЕХНІКИ УКРАЇНИ.....	89
Старченко М. В. ФОРМУВАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ КОЛИВАННЯ ПОПИТУ	91
Хоменко О. А. ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ.....	92
Хохол Ю. Ю., Шалева О. І. СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ РОЗДРІБНОГО ПРОДАЖУ ТОВАРІВ: ІННОВАЦІЙНІ РІШЕННЯ.....	94
Чабан О. К. ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ	96
Чебикін А. Р. ДИВЕРСИФІКАЦІЯ ЯК НАПРЯМ РОЗВИТКУ ПОЛІГРАФІЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ	99

СЕКЦІЯ 5. РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Бедзир В. С. ФЕСТИВАЛІ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ТУРИСТИЧНИЙ РЕСУРС РЕГІОНУ	101
Бойченко Е. Б. НАСЛІДКИ ВПЛИВУ ПОЛІТИЧНОГО РИЗИКУ НА ВІДТВОРЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЖИТТЯ РЕГІОНАЛЬНОГО СОЦІУМУ	103
Дем'ян Я. Ю. ДОСЛІДЖЕННЯ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ РЕГІОНУ ЯК СЕРЕДОВИЩА ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ В АГРАРНИЙ СЕКТОР	106

СЕКЦІЯ 6. ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Федина К. М. СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГОБЕЗПЕЧНИМ ВИКОРИСТАННЯМ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ	109
--	-----

СЕКЦІЯ 7. ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА І ПОЛІТИКА

Прімерова О. К., Васильчик А. В. ОЦІНКА ПОКАЗНИКІВ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ В УКРАЇНІ	111
Турок В. В. МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ІНСТИТУЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОТИДІІ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ: УРОКИ ДЛЯ УКРАЇНИ	113
Шашков С. В. СОЦІАЛЬНІ РЕЗУЛЬТАТИ БУДІВНИЦТВА ТА ВІДНОВЛЕННЯ МАЛИХ ГІДРОЕЛЕКТРОСТАНЦІЙ	115
Шероколиста Ю. В., Гросу К. В. ЗАРОБІТНЯ ПЛАТА В УКРАЇНІ: ОСОБЛИВОСТІ ТА ДИНАМІКА	116

СЕКЦІЯ 8. ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

Алгаяу Ф. М. С. ВЛИЯНИЕ СТРУКТУРНОГО СОСТАВА ОПЕРАЦИЙ СОВРЕМЕННЫХ ИОРДАНСКИХ БАНКОВ НА ФОРМИРОВАНИЕ ИХ ДОХОДОВ ..	119
Zhydovska N. M., Shyika O. THE PROCESS OF MANAGEMENT PORTFOLIO SECURITIES UNDER TRANSFORMATION OF STOCK MARKET OF UKRAINE	121
Шелудько С. А. СУТНІСТЬ, СКЛАД І КЛАСИФІКАЦІЯ ІНСТРУМЕНТІВ ВАЛЮТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ	123

СЕКЦІЯ 9. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

Мішньов О. В. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ЗАЛУЧЕНИХ КОШТІВ В БАНКУ	127
Ульянова Д. К. ВНУТРІШНІЙ АУДИТ ЯК ЕЛЕМЕНТ КОНТРОЛЮ ВЕДЕННЯ ПРИРОДООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ	129
Харламова Е. В. УНІФІКАЦІЯ ТРЕБОВАНИЙ К ВНУТРИКОРПОРАТИВНИМ СДЕЛКАМ В СИСТЕМЕ МЕЖДУНАРОДНЫХ СТАНДАРТОВ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ ..	130
Цятковська О. В. АНАЛІЗ ВИПЛАТ ПЕРСОНАЛУ ЗА ДАНИМИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	132

Дем'ян Я. Ю.
старший викладач кафедри менеджменту
та управління економічними процесами
*Мукачівський державний університет
м. Мукачево, Закарпатська область, Україна*

ДОСЛІДЖЕННЯ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ РЕГІОНУ ЯК СЕРЕДОВИЩА ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ В АГРАРНИЙ СЕКТОР

Соціальний розвиток села – один із найважливіших напрямів аграрної політики, спрямованої на досягнення вагомих результатів в агропромисловому комплексі, підвищення на цій основі життєвого рівня населення. Актуальність цього напрямку зумовлена ще й тим, що на сьогодні з поглибленням кризових явищ загальноекономічного характеру на селі загострюється демографічна криза, зростає безробіття, знижуються реальні доходи сільського населення, занепадає соціальна інфраструктура. Одним з напрямів розвитку сільського господарства в ЄС, який певним чином формуватиме ситуацію в українському аграрному секторі в майбутньому, є прийняття європейської моделі галузі як безперервної форми виробництва сільськогосподарських продуктів та організації життя селян.

Тривалий період у національній економіці спостерігалась низька інвестиційна активність щодо розбудови аграрного сектора у зв'язку з наявністю численних інституціональних обмежень та адміністративних бар'єрів. Створення сприятливих умов для залучення інвестицій у аграрний сектор регіону та розробка механізму реалізації цих можливостей має стати пріоритетним напрямком роботи органів державної влади.

Соціально-економічні проблеми села знаходяться в полі зору багатьох науковців. Проблеми соціально-економічного розвитку сільських територій досліджувались в наукових працях Л. Богуш, О. Булавко, В. Бутенко. Питанням сталого розвитку сільських територій займалися академіки П. Т. Саблук, М. Й. Малік, І. Г. Кириленко, Л. М. Мельник та інші. Дослідженням проблем розвитку інвестування в сільське господарство України розглядалися багатьма науковцями, серед яких Л. О. Абсава, К. С. Берестовий, С. О. Гуткевич, А. Д. Діброва, О. М. Дуфенюк, М. І. Кісіль, В. В. Ковальов, М. Ю. Коденська, Г. П. Лайко, А. С. Музиченко.

Українські науковці добре розуміють, що для сталого розвитку АПК та підвищення інвестиційного клімату особливу увагу необхідно приділити подоланню соціального занепаду села, забезпечення комплексного соціально-економічного розвитку сільських територій, створення сприятливих умов для залучення іноземних та вітчизняних інвестицій.

Вивчаючи ситуацію в різних за рівнем розвитку сільських районах Закарпатської області, встановлено, що рівень сільськогосподарської зайнятості, а також соціально-економічного розвитку району залежить від їхньої належності від природно-економічних зон.

На початок 2014 року на території Закарпатської області проживало 1254,0 тис. чоловік, в низинній зоні Закарпаття, до якої віднесені Берегівський, Виноградівський, Мукачівський та Ужгородський райони, 575,4 тис. чоловік або 45,9% населення області, а в гірській зоні до якої віднесені Великоберезнянський, Воловецький, Міжгірський, Перечинський, Рахівський та Свалявський райони, 277,2 тис. чол, що складає 22,1%, передгірній зоні до якої віднесені Тячівський, Хустський, Іршавський райони 401,4 тис. чоловік – 32%. Питома вага сільського населення в загальній кількості населення Закарпаття складає 63,2%. Дещо менша питома вага сільського населення в низинній зоні – 49,9 %, а в гірській зоні ще більша – 70,1% .

Рівень безробіття на початок 2014 року найвищий і зріс у порівнянні з минулим роком на 19,2%, у сільській місцевості на 20,9%.

Аналіз вікового складу населення області, як і країни в цілому, свідчить, що село катастрофічно старіє. Збільшується загальна чисельність сільських жителів пенсійного віку, внаслідок чого зростає демографічне навантаження на працюючих. Ситуація ускладнюється ще й тим, що далеко не всі суб'єкти господарювання, які з'явилися на селі, займаються вирішенням соціальних проблем села, а державні та інші структури, відповідальні за ці питання, перевагу, як і раніше, віддають містам. На селі спостерігається стрімке падіння реальної заробітної плати, яка не забезпечує відтворення робочої сили.

Джерелом інтелектуального відродження села є сільська освітня мережа. Аналіз діяльності освітніх закладів на селі показав, що, починаючи з 1995 року, намітилася тенденція до скорочення мережі постійно діючих дошкільних закладів. За кількістю дошкільних навчальних закладів Закарпаття відстає від Івано-Франківської та Чернівецької областей більше, ніж у 3 рази, Львівської – 2,8 рази, що пояснюється відсутністю достатнього фінансування на їх утримання та розвиток. Гострою залишається проблема розвитку середньої освіти.

В структурі соціальних галузей домінує місце у забезпеченні відтворення сільського населення належить охороні здоров'я, фізичному розвитку і спорту. Саме ці сфери здійснюють найважливіший вплив на стан здоров'я сільських мешканців. До негативних наслідків в соціальному плані призводить руйнування інфраструктури сільських лікувальних установ. За даними проведених анкетних опитувань, потенціал сільських медичних закладів скорочується із року в рік. Більше половини наявного медичного фонду розміщено у пристосованих приміщеннях, в 70% медичних установ відсутні комунальні зручності (гаряча вода, каналізація, сітвовий газ).

Проведений аналіз засвідчив тенденцію до згорання сфери послуг на селі. Із 800 видів послуг сільські жителі одержують лише 5–7 видів послуг. За видами послуг основну питому вагу займають послуги пошти і зв'язку – 47,5%, транспорту – 36,2%. На послуги охорони здоров'я припадає 9,6%, транспортних агентств – 7,8%, підприємств, що здійснюють операції з нерухомістю, – 5,1%. У сфері побутових послуг важливий вплив на стан розвитку цього сектора має реорганізація організаційно-правових форм господарювання, викликана комерціалізацією та приватизацією майна державних підприємств.

Аграрне виробництво є структурним компонентом, від ефективного функціонування якого залежить розвиток сільських територій. Зміна форм власності на землю й капітал обумовили певну зміну соціально – економічної сутності сільськогосподарського виробництва у їх розвитку. Сучасний етап розвитку аграрного сектору економіки Закарпаття відрізняється від попередніх тим, що замість колективних і переважної більшості державних сільськогосподарських підприємств тепер функціонують нові сільськогосподарські підприємства, які ґрунтуються на приватній власності та особисті господарства населення. За останній період здійснено перерозподіл виробництва продукції сільського господарства між сільськогосподарськими підприємствами та господарствами населення на користь особистих господарств населення. Сільськогосподарські підприємства Закарпаття втратили провідне становище у галузі рослинництва і тваринництва. Однак у порівнянні із минулим роком помічається ріст виробництва аграрної продукції на 9,8%. Однією з причин спаду виробництва сільськогосподарської продукції є зростання диспаритету цін на промислову та сільськогосподарську продукцію, що унеможлиблює придбання в достатній кількості нової техніки, елітного насіння, паливно-мастильних матеріалів, добрив, засобів захисту рослин та інших матеріалів.

Важливим сегментом сільської економіки є мале підприємництво, диверсифіковане в різні галузі економіки. Особливо відчутною є його роль в торгівлі, будівництві, сфері побутових послуг, рекреації. Аналіз статистичних даних свідчить, що із загальної кількості малих суб'єктів господарювання 66,9% функціонувало в низинній природно-економічній зоні, з них 45,1 відсотка в містах Ужгороді та Мукачеві. Аналогічна ситуація властива передгірній та гірській зонам, де більшість малих підприємств функціонує в районних центрах. Що стосується віддалених сільських поселень, то тут малий бізнес не знайшов належного розвитку.

Другою причиною, що знижує ефективність функціонування сільського підприємництва, посилення тенденцій до згорання діяльності функціонуючих малих підприємств. Якщо в цілому області зберігається тенденція до збільшення кількості малих суб'єктів господарювання, то районах, віднесених до гірської зони лише за останні роки кількість малих підприємств зменшилася. Існуючі тенденції вимагають глибокого наукового аналізу. Абсолютна більшість функціонуючих сільських підприємств має намір у перспективі продовжити підприємницьку діяльність, а при створенні відповідних умов – суттєво розширити власний бізнес.

Відродження села, сільських територій, перетворення кожного сільського поселення у привабливий соціально-виробничий осередок і на цій основі збагачення тут людського

капітату є на даний час основною соціально-економічною проблемою. Механізм регулювання розвитку соціальної сфери села вимагає системно-структурного аналізу явищ та комплексного підходу до розв'язання назрілих проблем.

В подоланні кризового стану в агропромисловому виробництві вирішальну роль повинні відіграти соціальні механізми розвитку аграрної економіки. Суть їх полягає в підвищенні соціальної активності сільського населення і кожного працівника зокрема, формуванні ринкової свідомості і стандартів поведінки господарюючих суб'єктів, адекватних новим економічним умовам, у становленні нової системи соціальної взаємодії, що сприяє виявленню і використанню внутрішніх резервів і важелів розвитку села.

ЛІТЕРАТУРА

1. Державна цільова програма розвитку українського села на період до 2015 року / Економіка АПК. – 2007. – № 11. – С. 3–57.
2. Березівська О.Й. Шляхи перспективного розвитку нових організаційно-правових форм господарювання / О.Й. Березівська // Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини. – Л. : 2010. – С. 54–59.
3. Березін О.В. Ефективне функціонування сільськогосподарського виробництва / О.В. Березін // Економіка АПК. – 2010. – № 2. – С. 26.
4. Ключник А.В. Зайнятість населення сільських територій : проблеми та стратегічні напрями їх вирішення / А.В. Ключник // Регіональна економіка – 2011. – № 1. – С. 134–139.